

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **J. H.**, zastoupené Mgr. Martinem Pechem, advokátem, se sídlem Malá 6, 301 00 Plzeň, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, týkající se žaloby na ochranu před nečinností správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 12 A 1/2012 - 27 ze dne 19. prosince 2012,

takto:

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá.**
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Vymezení případu

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala vydání rozsudku, jímž se žalované České správě sociálního zabezpečení ukládá povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé ve věci žalobkyně, vedené u žalované pod sp. zn. X, které provede závazné pokyny dle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 42/2009 - 46 a ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 78/2009 - 50, jimiž byla v její věci zrušena rozhodnutí žalované o starobním a invalidním důchodu. Žalovaná sice po urgencích 13. prosince 2011 opravdu vydala rozhodnutí, v němž uvedla, že provádí realizaci rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 78/2009 - 50, podle žalobkyně však pouze částečně, přičemž ani do dnešního dne nevydala rozhodnutí, kterým by

provedla realizaci rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 42/2009 - 46.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) dospěl v rozsudku č. j. 12 A 1/2012 - 27 ze dne 19. prosince 2012 k závěru, že rozhodnutím žalované ze dne 13. prosince 2011 bylo rozhodnuto ve věci nároku žalobkyně na starobní důchod, a to „*v intencích požadavků Krajského soudu v Plzni*“ zaujatých v rozsudcích ze dne 27. dubna 2010 pod č. j. 16 Cad 78/2009 - 50 a pod č. j. 16 Cad 42/2009 - 46. Rozhodnuto tak bylo ještě před tím, než žalobkyně podala u městského soudu žalobu, jíž se domáhala ochrany před nečinností žalované. V době podání žaloby již žalobkyně obdržela rozhodnutí žalované ze dne 13. prosince 2011, proti němuž také včas podala námitky, o nichž žalovaná rozhodla dne 28. února 2012. Podle městského soudu tak nebyla žaloba důvodná, protože ji napadeným rozsudkem zamítl.

II.

Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Proti rozsudku městského soudu č. j. 12 A 1/2012 - 27 ze dne 19. prosince 2012 (dále též „napadený rozsudek“) podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost z důvodů označených podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdila, že žalovaná ve svém rozhodnutí ze dne 13. prosince 2011 sice formálně uvádí, že jím provádí realizaci rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 sp. zn. 16 Cad 78/2009 - 50, což však podle stěžovatelky „*zjevně činí pouze částečně, protože ... nevydala ... rozhodnutí, kterým by provedla realizaci rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 sp. zn. 16 Cad 42/2009*“. Není tak podle ní správný názor městského soudu vyjádřený v napadeném rozsudku, že žalovaná svým rozhodnutím ze dne 13. prosince 2011 rozhodla v intencích obou zrušujících rozsudků Krajského soudu v Plzni; tento právní názor dle stěžovatelky „*nemá oporu v důkazním řízení a především ani v posledním rozhodnutí ČSSZ, které ani samo neuvádí, že by realizovalo jakýkoli jiný pokyn, než vyplývající z rozsudku Krajského soudu v Plzni 16 Cad 78/2009 - 50*“. Naopak, žalovaná podle stěžovatelky „*žádné rozhodnutí, jímž by provedla realizaci rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 sp. zn. 16 Cad 42/2009*“, nevydala“.

[5] Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 14. října 2013 ke kasační stížnosti uvedla, že nebyla ve věci nečinná a že se stěžovatelka pomocí institutu žaloby na ochranu proti nečinnosti domáhala vydání rozhodnutí určitého obsahu, což současně činila cestou soudního přezkumu pravomocných rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s.; odkázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ans 7/2006 - 97 ze dne 16. ledna 2008. Proto navrhla kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

[6] Ke svému rozhodnutí ze dne 13. prosince 2011, o jehož povahu je veden spor, uvedla, že jím byl snížen starobní důchod stěžovatelky, neboť v souladu s pokyny kasačního rozsudku Krajského soudu v Plzni byly rozpočteny stěžovateli vyplacené

náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti. Proti rozhodnutí ze dne 13. prosince 2011 stěžovatelka uplatnila námitky, jež žalovaná rozhodnutím č. j. X1 ze dne 28. února 2012 zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila. Proti rozhodnutí o námitkách podala stěžovatelka též žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, jež jí vyhověl a rozsudkem ze dne 30. května 2013 č. j. 16 Ad 17/2012 - 74 pro vady řízení, resp. nepřezkoumatelnost obě rozhodnutí žalované (tzn. včetně rozhodnutí ze dne 13. prosince 2011) zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná dále uvedla, že 16. července 2013 jí bylo doručeno stěžovatelčino zpětvzetí žádosti o starobní důchod a současně žádost o opětovné pobírání invalidního důchodu. Žalovaná proto řízení o žádosti o starobní důchod zastavila a od 24. července 2013 uvolnila výplatu částečného invalidního důchodu, který se od r. 2010 považuje za invalidní důchod druhého stupně. I proti usnesení o zastavení starobního důchodu se však stěžovatelka odvolala; o odvolání zatím rozhodnuto nebylo.

[8] Obdržené vyjádření žalované zaslal Nejvyšší správní soud stěžovatelce na vědomí, jež v odpovědi sdělila, že na podané kasační stížnosti trvá.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Stěžovatelka označila dva důvody kasační stížnosti, aniž by pod ně svá konkrétní tvrzení uvedená výše v odstavci [4] odůvodnění tohoto rozsudku podřadila. Nejvyšší správní soud nejprve k uplatněnému důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. uvádí, že tento důvod kasační stížnosti tvrzením stěžovatelky obsahově neodpovídá. Ostatně, tento důvod se uplatní pouze v případě, že Nejvyšší správní soud přezkoumává rozsudek krajského soudu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu; učinila-li stěžovatelka předmětem žaloby nečinnost správního orgánu, tedy skutečnost, že správní rozhodnutí nevydal, nelze pak argumentovat tím, správní orgán vycházel „v napadeném rozhodnutí“ z nějaké skutkové podstaty, resp. že došlo k řízení před správním orgánem k vadám, pro které měl krajský soud „napadené správní rozhodnutí“ zrušit, když žádné správní rozhodnutí napadeno správní žalobou nebylo (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ans 7/2006 - 97 ze dne 16. ledna 2008).

[10] Zbývá tedy posoudit napadený rozsudek městského soudu, vydaný v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, z hlediska kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy z důvodu nezákonnosti napadeného rozsudku spočívající v nesprávném právním posouzení právní otázky městským soudem.

[11] Právní otázkou, již se městský soud zabýval, bylo to, zda se žalovaná dopustila nečinnosti, tzn. zda nevydala v zákonem stanovené lhůtě rozhodnutí ve věci samé (o osvědčení v tomto případě nejde), ač tak byla na základě dvou kasačních rozsudků Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 pod č. j. 16 Cad 78/2009 - 50 a pod č. j. 16 Cad 42/2009 - 46 povinna učinit. Při odpovědi na tuto otázku se musel městský soud zabývat tím, zda rozhodnutím, jež byla žalovaná povinna vydat, bylo její rozhodnutí ze 13. prosince 2011, jak žalovaná tvrdila.

[12] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatelka sama připouští, že rozhodnutí žalované ze dne 13. prosince 2011 realizuje rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 78/2009 - 50, jak ostatně žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 13. prosince 2011 sama uvádí. Podstatné je, že rozhodnutím ze 13. prosince 2011 byl citovaný rozsudek *nějak* realizován, naopak pro řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti není podstatné, *jak* byl realizován, ani to, že se způsobem realizace stěžovatelka nesouhlasí. Svůj nesouhlas ostatně efektivně uplatnila žalobou proti rozhodnutí žalované, jež byla, byť z poněkud jiných důvodů, úspěšná, neboť rozhodnutí žalované ze dne 13. prosince 2011 bylo Krajským soudem v Plzni rozsudkem z 30. května 2013 zrušeno.

[13] Skutečnost, že žalovaná rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 78/2009 - 50 *nějak* svým rozhodnutím ze 13. prosince 2011 realizovala, tedy není mezi účastníky sporná a Nejvyšší správní soud se touto otázkou již dále nezabýval. Spornou je pouze otázka, zda rozhodnutím ze dne 13. prosince 2011 došlo též k realizaci rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 42/2009 - 46. Městský soud dospěl k závěru, že ano, stěžovatelka to rozporuje, žalovaná tvrdí, že nečinná nebyla a že rozsudky realizovala, byť v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 13. prosince 2011 rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 42/2009 - 46 nezmiňuje.

[14] Pro odpověď na spornou otázku je třeba zjistit, čeho se vlastně rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 42/2009 - 46 týkal. Tímto rozsudkem bylo zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 1. prosince 2008 č. j. X pro vady řízení, konkrétně z důvodu, že žalovaná nesplnila dřívější kasační rozsudek Krajského soudu v Plzni. Věcně šlo také o rozhodnutí o starobním důchodu. Ten byl sice stěžovatelce přezkoumávaným rozhodnutím od 29. 7. 2008 zvýšen, Krajský soud v Plzni však měl za to, že žalovaná postupovala v rozporu se závazným právním názorem soudu: sice započítala do vyměřovacího základu pro výpočet starobního důchodu též částky vyplacené stěžovatelce z titulu náhrad za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti od jejího někdejšího zaměstnavatele Škoda a. s., jak jí dříve Krajský soud v Plzni uložil, tyto dodatečné a kumulované splátky za různá období však nerozpočítala do vyměřovacího základu na jednotlivé měsíce a roky (např. částka 218 662 Kč vyplacená v roce 1994 nebyla vyplacena pouze za rok 1994, ale za období od 1. října 1990 do 30. září 1994, a tak dále až do konce roku 2005). Navlas stejný právní názor vyslovil Krajský soud v Plzni i v tentýž den vydaném rozsudku č. j. 16 Cad 78/2009 - 50, jenž se týkal dvou rozhodnutí žalované ze dne 8. ledna 2009 č. I a II, jimiž byl stěžovatelce od 5. ledna 2005 zvýšen částečný invalidní důchod (rozhodnutí I), resp. byla zamítnuta její žádost o zvýšení starobního důchodu (rozhodnutí II). Jinak řečeno, i zde Krajský soud v Plzni žalovanou zavázal, aby do vyměřovacího základu pro důchodové dávky rozpočítala dodatečné a kumulované splátky náhrady za ztrátu na výdělků na jednotlivé měsíce a roky, za něž byly vyplaceny.

[15] Inkriminovaným rozhodnutím žalované z 13. prosince 2011 byl žalobkyni od 20. ledna 2012 starobní důchod snížen na částku 8848 Kč měsíčně. Jak plyne z rozhodnutí o námitkách č. j. X1 ze dne 28. února 2012, jímž žalovaná toto své rozhodnutí potvrdila, žalovaná podle pokynu Krajského soudu v Plzni do vyměřovacího základu rozpočítla příslušné částky na jednotlivé roky, příp. měsíce a dny. Ve svém

zrušovacím rozsudku ze dne 30. května 2013 Krajský soud v Plzni k tomu uvedl na straně jedné, že „lze důvodně pochybovat, zda skutečně rozhodnutím ze dne 13. prosince 2011 byla provedena realizace rozsudku zdejšího soudu ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 78/2009 - 50 s ohledem na to, že tímto rozsudkem byla zrušena rozhodnutí žalované o zvýšení částečného invalidního důchodu a o zamítnutí žádosti o zvýšení starobního důchodu“, na straně druhé však Krajský soud v Plzni konstatoval, že „k postupu uvedenému v odůvodnění rozhodnutí ze dne 28. února 2012 o rozpočítání a započítání vyplacené renty žalobkyni v tam uvedených obdobích soud nemá výhrady“, podle soudu toliko „konkrétní důvod snížení starobního důchodu absentuje“. Jinak řečeno, je zřejmé, že právní názor Krajského soudu v Plzni, jenž plyne z obou jeho rozsudků ze dne 27. dubna 2010 č. j. 16 Cad 42/2009 - 46 a č. j. 16 Cad 78/2009 - 50 týkajících se rozhodování o jednom a tomtéž starobním důchodu, tedy že je třeba do vyměřovacího základu pro důchodové dávky rozpočítat příslušné částky na jednotlivé roky, příp. měsíce a dny, žalovaná svými rozhodnutími ze dne 13. prosince 2011 a 28. února 2012 realizovala.

[16] Jinou věcí je, že to žalovanou – pro stěžovatelku a Krajský soud v Plzni poněkud překvapivě, resp. nesrozumitelně – přivedlo k závěru, že dosud vyplácený starobní důchod je stěžovatelce vyplácen ve vyšší částce, než v jaké jí náleží, protože jí byl starobní důchod pro následující období [nikoli již zpětně – srov. § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb.] snížen. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 30. května 2013 obě rozhodnutí žalované zrušil z důvodu, že mu připadlo nesrozumitelné, jak žalovaná dospěla k nižší částce starobního důchodu, nikoli z důvodu, že by nesplnila pokyn plynoucí z předchozích kasačních rozsudků Krajského soudu v Plzni.

[17] Městský soud tedy v nyní přezkoumávaném rozsudku dospěl ke správnému právnímu závěru, že žalovaná svými rozhodnutími ze dne 13. prosince 2011, resp. 28. února 2012, rozhodla „v intencích požadavků Krajského soudu v Plzni uvedených ... v rozsudcích z 27. dubna 2010.“ Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že v rozhodnutích žalovaná nezmínila, že realizuje vedle rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 16 Cad 78/2009 - 50 též rozsudek č. j. 16 Cad 42/2009 - 46, jenž obsahoval naprosto stejný pokyn.

[18] Zda žalovaná ve svých rozhodnutích ze dne 13. prosince 2011 a 28. února 2012 dospěla ke správným, resp. zákonným závěrům a zda správně realizovala předchozí kasační rozsudky Krajského soudu v Plzni, městský soud v napadeném rozsudku v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti pochopitelně neposuzoval. Nečiní tak ani nyní Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu. Tato otázka byla předmětem řízení, jež pro tuto chvíli vyvrcholilo ve zrušovacím rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. května 2013, a bude posuzována v dalším řízení před žalovanou. Jak žalovaná správně ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázala, podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ans 7/2006 - 97 ze dne 16. ledna 2008 platí, že „předpokladem úspěšnosti žaloby na ochranu proti nečinnosti je, že správní orgán má povinnost rozhodnutí či osvědčení vydat. Touto žalobou však nelze dosáhnout vydání rozhodnutí nebo osvědčení o určitém obsahu. ... Institut žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s. nemůže nabrazovat jiné zákonné postupy, které slouží k přezkoumání pravomocných rozhodnutí správních orgánů, zejména řízení o žalobě proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s.“. V daném případě stěžovatelka využila

těž postupu podle § 65 a násl. s. ř. s. a byla, alespoň co do výsledku řízení spočívajícího ve zrušení rozhodnutí žalované, úspěšná. Její žaloba na ochranu proti nečinnosti však důvodná být nemohla, neboť žalovaná nečinná nebyla a rozhodla „*v intencích požadavků Krajského soudu v Plzni uvedených ... v rozsudcích z 27. dubna 2010*“ již 13. prosince 2011, resp. 28. února 2012, tedy před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti.

[19] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že neshledal naplnění stěžovatelkou uplatněného kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pročež kasační stížnost podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

IV. Náklady řízení

[20] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaná měla ve věci úspěch, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. však správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče nelze přiznat právo na náhradu řízení, na které by měl jinak nárok podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2013

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda

senátu